

Sextus Alexander vacua hic excludor ab urna:

Corpus abest; ubi est quæris? ubi est anima?

Illa etiam nusquam est: cælum hanc fugit: Eacus
horret,

Cui locus in pœnas non satis ullus erit.

DANTES III.

Aliud.

Peregrine: memento ne transeas hoc sepulcrum

Sine execratione. Alexandri sexti pontificis est.

Id age, et expiatus ex urbe discede.

48*

Exemplum litterarum illustrissimi Domini Veneti ad sacrum Collegium reverendissimorum dominorum cardinalium, in morte Alexandri VI pontificis maximi.

Doluius certe, ut par est, obitum pontificiæ sanctitatis; dolere enim dominicum gregem convenit sublato pastore. Verum, quoniam ita fert cogitque humanarum rerum conditio et inevitabilis necessitas, æquum pariter est Divinæ dispositioni acquiescere, neque ipsius imperscrutabili iudicio reluctari, cum ea lege nati sumus, ut quodcumque Altissimo omnium conditori videatur, naturæ debitum persolvamus. Hoc nos plurimum consolatur, quod in isto sacratissimo Collegio tot amplissimos patres conspicimus religione, prudentia et bonitate præstantes, ut in maximam spem erigamur videndi propediem successorem, qui iure, merito, cum omnium Christi fidelium comprobatione vestraque laude singulari ac sacrosanctæ istius sedis gratia, Domini nostri Jesu Christi vicarius appellari possit. Quoniam vero hoc est præcipuum desiderium nostrum nostrisque senatus, majorum nostrorum vestigia imitantes, non alienum ab officio nostro existimavimus, in his rerum ac temporum angustiis et difficillimis conditionibus, has nostras breves admodum dare ad reverendissimas dominationes vestras, quas maiorem in modum toto cordis affectu hortamur oramusque, ut Deum tantummodo præ oculis habentes, sicuti eas facturas non dubitamus, et quacumque animi perturbatione seposita, habitaque dumtaxat rationem ad honorem Dei et istius sanctissimæ sedis, velint, eurent et studeant, Spiritu Sancto cooperante, eum in futurum pontificem deligere, qui verbo, opere et exemplo, supremæ istæ dignitati ac tanto regimini dignus sit et idoneus, quique labantis cristianæ reipublicæ præcipuam curam gerat, certissime persuadentes nobis, quod libera erunt reverendissimarum domi-

nationum vestrarum vota, voluntaria electio omnino prorsus vi ac suspicione carens, id modo unite et concorditer agatis. Ad quod omnem operam et operam nostram apposivimus sedulo appositurique sumus, ut veros decet catholicos et istius sanctæ sedis devotissimos cultores.

Data in nostro ducali palatio, die 23 augusti 1503.

A tergo: Reverendissimis in Christo patribus dominis sacri cetui cardinalium dignissimis.

49

Exemplum aliarum litterarum ad Sacrum Collegium reverendissimorum dominorum cardinalium superscriptarum.

Qualis esset mens et animus ac desiderium nostrum in futura creatione summi pontificis, ut rite et canonice fieret, aperte credimus proximis litteris nostris ad reverendissimas dominationes vestras datis demonstrasse; sed id adhuc apertius declaraverunt verba et effectuales operationes istius oratoris nostri in executionem litterarum et mandatorum nostrorum. Molestissime quidem prius intellexeramus impedimenta quæ libertati ecclesiasticæ et liberæ voluntati vestræ adversari videbantur, quominus, remota vi atque suspitione, huic electioni incumbere possetis; licet, habita recenti notitia de discessu ex urbe ducis valentinensis et copiarum suarum, laudavimus primum ipsius obedientiam, et adduci fuimus in spem maximam, vel potius certitudinem, omnia legitime et quiete ac pacifice successura, cum ingenti omnium reverendissimarum dominationum vestrarum commendatione, ac universali commodo totius reipublicæ cristianæ, quam, si secus eveniret, quod absit, in summa confusione et discrimine constitutam conspiceremus. Gratulandum itaque præsentibus litteris nostris duximus, reverendissimis dom. vestris, quas, pro nostro naturali majorumque nostrorum instituto ac proposito iterum atque iterum hortamur, enixeque et instantissime oramus et precamur, velint sese excitare ad hanc novam creationem summi pontificis, cum omni sinceritate timoreque ac reverentia Dei, cuius causam agitis faciendam. Meminerint reverendissimæ dominationes vestræ præsentium temporum ac rerum occurrentia; ponant sibi ante oculos bona innumera quæ ex libera sincera et canonica electione procul dubio sunt expectanda: rursus considerent mala, perturbationes, scandala et pericula quæ cristianæ religioni jam jam imminere timendum est,